

บันทึก

เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ (กรณี ร.ต.เกียรติ ศัลยพงษ์)

หนังสือเลขที่การคณะรัฐมนตรี ที่ ๑๓๓๖/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ว่า บันทึกความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่อง ร.ต.เกียรติ ศัลยพงษ์ ร้องทุกข์ขอ
นับวันราชการติดต่อกันเพื่อคำนวณบำนาญที่ส่งไปนั้น นายกรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นชอบด้วยกับ
ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา และกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้ผู้ร้องและ
กระทรวงที่เกี่ยวข้องทราบแล้ว แต่ต่อมากระทรวงการคลังได้แจ้งมาว่า มีความข้องใจอยู่หลาย
ประการ และขอให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง ความพิสดารปรากฏใน
หนังสือของกระทรวงการคลังที่ส่งมาด้วยแล้ว กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเห็นว่าเรื่องนี้เป็น
ปัญหากฎหมาย และเป็นเรื่องซึ่งจะต้องถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป จึงส่งมาให้คณะกรรมการ
กฤษฎีกาพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๑) ได้พิจารณาข้อข้อง
ใจของกระทรวงการคลังแล้ว ขอเสนอความเห็นดังต่อไปนี้

กระทรวงการคลังได้โต้แย้งความเห็นในบันทึกฉบับแรกของคณะกรรมการ
กฤษฎีกาในข้อกฎหมายหลายประการ และประการสุดท้ายได้โต้แย้งว่า จะอ้างเรื่องจำตรีเสนา
เนียมโพธิ์ทอง มาเทียบกับเรื่อง ร.ต.เกียรติ ศัลยพงษ์ ไม่ได้

ข้อกฎหมายที่กระทรวงการคลังได้แย้งมานั้น เกี่ยวกับบทบัญญัติมาตรา ๘ และ
มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญทหาร พ.ศ. ๒๔๗๘^๑ บทบัญญัติซึ่งมีนัยอย่าง
เดียวกับสองมาตราที่กล่าวนี้ ต่อมาก็ได้มีบัญญัติไว้ในมาตรา ๘ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ
บำเหน็จบำนาญทหาร พ.ศ. ๒๔๘๒^๒ อันเป็นกฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนี้ด้วยเหมือนกัน ในส่วน

ส่งพร้อมกับหนังสือ ที่ น.๑๕๔๘/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๑

^๑ พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญทหาร พ.ศ. ๒๔๗๘

มาตรา ๘ บำเหน็จบำนาญเหตุผลทดแทนนั้น ให้แก่ทหารซึ่งออกจากประจำการเพราะเลิก
ตำแหน่งหรือเพราะรัฐบาลให้ออกโดยไม่มีความผิด กับที่ออกจากกองหนุนเบ็ดเตล็ด

ฯลฯ

ฯลฯ

มาตรา ๕ บำเหน็จและบำนาญ คือเงินคำนวณตามอัตราในพระราชบัญญัตินี้ซึ่งรัฐบาลให้แก่
ทหารผู้ออกจากราชการ เป็นการตอบแทนที่ผู้นั้นได้รับราชการมา บำเหน็จคือเงินที่ให้ในครั้งเดียว บำนาญคือ
เงินที่ให้เป็นกำหนดประจำปี

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒ พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญทหาร พ.ศ. ๒๔๘๒

มาตรา ๘ บำเหน็จบำนาญเหตุผลทดแทนนั้น ให้แก่ทหารซึ่งออกจากประจำการเพราะเลิก
ตำแหน่ง หรือซึ่งมีคำสั่งให้ออกโดยไม่มีความผิด กับที่ออกจากกองหนุนเบ็ดเตล็ด

ที่เกี่ยวกับมาตรา ๘ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญทหาร พ. ศ.๒๔๘๒ นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกาได้เคยพิจารณาตีความและให้ความเห็นไว้แล้วในเรื่องบำเหน็จจำตรัสเมาะ เนียมโพธิ์ทอง (ดังสำเนาที่ได้คัดเสนอมาด้วยแล้ว) สำหรับปัญหาในบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญทหาร พ.ศ. ๒๔๗๘ ซึ่งมีข้อความอย่างเดียวกัน คณะกรรมการกฤษฎีกาจึงมีความเห็นว่า ร.ต.เกียรติ ศัลยพงษ์ ได้เข้ารับราชการทางพลเรือนในขณะที่ยังเป็นนายทหารอยู่ยังหาได้ออกจากราชการในขณะใดไม่ จึงยังไม่มีสิทธิที่จะได้รับบำเหน็จบำนาญ การที่กระทรวงการคลังสั่งจ่ายบำนาญให้จึงไม่เป็นการถูกต้อง

แต่กระทรวงการคลังได้โต้แย้งมาว่า เรื่องจำตรัสเมาะ เนียมโพธิ์ทอง นั้น จะนำมาเทียบกับเรื่อง ร.ต.เกียรติ ศัลยพงษ์ ไม่ได้ เพราะเรื่องจำตรัสเมาะ เนียมโพธิ์ทอง เกิดขึ้นภายหลังเรื่อง ร.ต.เกียรติ ศัลยพงษ์ และกระทรวงการคลังมิได้เคยสั่งจ่ายบำเหน็จบำนาญให้เช่นราย ร.ต.เกียรติ ศัลยพงษ์ เลย

ในข้อที่ว่าเรื่องจำตรัสเมาะ เนียมโพธิ์ทอง เกิดขึ้นภายหลังเรื่อง ร.ต.เกียรติ ศัลยพงษ์ นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า เรื่องใดจะเกิดขึ้นก่อนหรือหลังกันก็ตามเป็นข้อสำคัญไม่ถ้าบทกฎหมายที่จะนำมาปรับแก้เรื่องทั้งสองนั้นมีนัยอย่างเดียวกันแล้ว การวินิจฉัยก็จะต้องเป็นไปในทางเดียวกันเสมอ ส่วนข้อที่ว่าในเรื่องจำตรัสเมาะ เนียมโพธิ์ทอง กระทรวงการคลังมิได้เคยสั่งจ่ายบำเหน็จบำนาญให้เช่นราย ร.ต.เกียรติ ศัลยพงษ์ เลยนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกาขอชี้แจงว่า ในรายจำตรัสเมาะ เนียมโพธิ์ทอง ก็ได้มีปัญหาโต้เถียงกันระหว่างกระทรวงกลาโหมกับกระทรวงการคลังในเรื่องขอให้จ่ายบำเหน็จให้จำตรัสเมาะ เนียมโพธิ์ทอง เหมือนกันแต่เนื่องจากคณะกรรมการกฤษฎีกาได้วินิจฉัยว่า จะจ่ายบำเหน็จให้ไม่ได้ เพราะจำตรัสเมาะ เนียมโพธิ์ทอง ยังไม่ได้ออกจากราชการ จึงมิได้มีการจ่ายบำเหน็จบำนาญส่วนในราย ร.ต.เกียรติ ศัลยพงษ์ ได้มีการสั่งจ่ายบำเหน็จบำนาญไป ก็เพราะไม่มีปัญหาขึ้นมาให้คณะกรรมการกฤษฎีกาวินิจฉัยเสียแต่แรกว่าจะจ่ายได้หรือไม่ ถ้ามีปัญหาตั้งว่าขึ้นมาให้คณะกรรมการกฤษฎีกาวินิจฉัยแล้ว คณะกรรมการกฤษฎีกาก็จะต้องวินิจฉัยว่าจะสั่งจ่ายบำเหน็จบำนาญให้ไม่ได้เช่นเดียวกัน การที่กระทรวงการคลังได้สั่งจ่ายบำเหน็จบำนาญให้ ร.ต.เกียรติ ศัลยพงษ์ ไปแล้วนั้น หาเป็นผลให้ข้อกฎหมายต้องเปลี่ยนแปลงไปอย่างใดไม่ ด้วยเหตุผลดังกล่าวมานี้จึงเห็นได้ว่า กรณีจำตรัสเมาะ เนียมโพธิ์ทอง นั้นย่อมนำมาเทียบกับกรณี ร.ต.เกียรติ ศัลยพงษ์ ได้ และในบันทึกเรื่องบำเหน็จจำตรัสเมาะ เนียมโพธิ์ทอง คณะกรรมการกฤษฎีกาได้ให้ความเห็นไว้โดยละเอียด อาจแก้ปัญหาข้อใจที่กระทรวงการคลังได้โต้แย้งมาในคราวนี้ได้อยู่แล้วจึงไม่จำเป็นต้องชี้แจงในที่นี้อีก

เมื่อได้พิจารณาข้อโต้แย้งเพิ่มเติมของกระทรวงการคลังโดยถี่ถ้วนอีกครั้งหนึ่งแล้ว คณะกรรมการกฤษฎีกาจึงมีความเห็นตามเดิม ดังที่ได้กล่าวไว้ในบันทึกฉบับแรก

ฯลฯ

ฯลฯ

มาตรา ๕ บำเหน็จและบำนาญนั้นคือ เงินคำนวณตามอัตราในพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งรัฐบาลให้แก่ทหารผู้ออกจากราชการเป็นการตอบแทนความชอบที่ผู้นั้นได้รับราชการมา เป็นสิทธิเฉพาะตัวจะโอนแก่กันไม่ได้

ฯลฯ

ฯลฯ

ส่วนข้อที่ว่า กระทรวงการคลังได้พิจารณาสั่งจ่ายบำเหน็จบำนาญไปเช่นเดียวกับกรณี ร.ต.เกียรติ ศัลยพงษ์ หลายราย โดยถือว่าเป็นหลักปฏิบัติที่ถูกต้องถ้าหากจะต้องกลับหลักการให้เป็นไปตามความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว ก็มีปัญหายุ่งยากเกิดขึ้นอีกหลายประการตามที่แจ้งไป จึงขอให้พิจารณาว่าจะให้ปฏิบัติอย่างไรนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกาขอชี้แจงว่า การที่จะวินิจฉัยให้ความเห็นข้อกฎหมายในปัญหาเรื่องใดนั้น จำเป็นที่จะต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงของเรื่องโดยละเอียดเป็นรายๆ ไป แต่ปัญหายุ่งยากต่างๆ ที่กระทรวงการคลังแจ้งมานั้น หาได้ปรากฏข้อเท็จจริงโดยละเอียดไม่ คณะกรรมการกฤษฎีกาจึงไม่อาจที่จะวินิจฉัยให้ความเห็นได้

(ลงชื่อ) ส. วินิจฉัยกุล

(นายเสริม วินิจฉัยกุล)

เลขาธิการ

คณะกรรมการกฤษฎีกา

ธันวาคม ๒๕๕๑